

Novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta u Gradu Zagrebu i pojedinim velikim gradovima

---

Golub, Karla

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Law / Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:199:041869>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-09**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Law University of Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRAVNI FAKULTET
STUDIJSKI CENTAR ZA JAVNU UPRAVU I JAVNE FINACIJE
STRUČNI PRIJEDIPLOMSKI POREZNI STUDIJ

Karla Golub

**NOVČANA POMOĆ ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA U GRADU
ZAGREBU I POJEDINIM VELIKIM GRADOVIMA**

Završni rad

Mentorica: prof. dr. sc. Lana Ofak

Zagreb, rujan 2023.

Izjava o izvornosti

Ja, Karla Golub, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključiva autorica završnog rada te da u radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova te da se prilikom izrade rada nisam koristila drugim izvorima osim onih navedenih u radu.

Karla Golub v. r.

Sažetak

U ovom radu analizira se pravo na podnošenje zahtjeva na novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta u gradu Zagrebu, gradu Karlovcu, gradu Osijeku, gradu Rijeci, gradu Velikoj Gorici, gradu Slavonskom Brodu i gradu Zadru. Sukladno odredbama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama kao temeljnim propisom kojim je uređen sustav roditeljskih i roditeljskih potpora u Republici Hrvatskoj, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo donošenja općih akta kojima mogu propisati način i uvjete za ostvarivanje prava roditelja i s njima izjednačenih osoba na novčanu pomoć. Rad sadrži analizu odluka koje su donijeli navedeni gradovi te njihove međusobne sličnosti i razlike. Poseban dio rada odnosi se i na analizu izvještaja pravobraniteljice za djecu te pravobraniteljice za ravnopravnost spolova u pogledu diskriminatornih odredaba kojima se propisuju uvjeti za ostvarivanje novčane pomoći.

Ključne riječi: novčana pomoć, novorođeno dijete, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odluke, izvještaji, pravobraniteljica za djecu, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova

Financial assistance for the equipment of a newborn child in the City of Zagreb and certain large cities

Summary

This paper analyzes the right to apply for financial aid for the equipment of a newborn child in the city of Zagreb, the city of Karlovac, the city of Osijek, the city of Rijeka, the city of Velika Gorica, the city of Slavonski Brod and the city of Zadar. According to the provisions of the Act on Maternity and Parental Support as the basic regulation governing the system of maternity and parental support in the Republic of Croatia, local and regional self-government units have the right to pass general acts that can prescribe the manner and conditions for exercising the rights of parents and their equals to financial aid. This paper contains analysis of the decisions adopted by the mentioned cities, as well as their mutual similarities and differences. A special part of the paper also refers to the analysis of the reports of the ombudsperson for children and the ombudsperson for gender equality with regard to discriminatory provisions that prescribe the conditions for obtaining financial aid

Keywords: financial aid, newborn child, local and regional self-government units, decisions, reports, ombudsperson for children, ombudsperson for gender equality

Sadržaj

1.	UVOD	1
2.	ZAKON O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA	2
3.	GRAD ZAGREB	4
3.1.	ODLUKA O NOVČANOJ POMOĆI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA	4
4.	GRAD KARLOVAC	6
4.1.	ODLUKA O OSTVARIVANJU PRAVA ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA U 2023. GODINI.....	7
5.	GRAD OSIJEK.....	8
5.1.	ODLUKA O VISINI NOVČANE POMOĆI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA U 2023.....	8
6.	GRAD RIJEKA	9
6.1.	ZAKLJUČAK O NOVČANOJ POTPORI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA.....	10
7.	GRAD VELIKA GORICA	11
7.1.	ODLUKA O JEDNOKRATNOJ NOVČANOJ POMOĆI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA	11
8.	GRAD SLAVONSKI BROD	13
8.1.	JEDNOKRATNA NOVČANA POMOĆ ZA SVAKO NOVOROĐENO DIJETE U OBITELJI.....	14
9.	GRAD ZADAR	15
9.1.	NOVČANA POMOĆ ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA.....	15
10.	USPOREDNI PRIKAZ ODLUKA O NOVČANOJ POTPORI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA ANALIZIRANIH GRADOVA.....	16
11.	PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU	19
11.1.	IZVJEŠTAJI PRAVOBRANITELJICE ZA DJECU	19
12.	PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	20
12.1.	IZVJEŠTAJI PRAVOBRANITELJICE ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	21
13.	ZAKLJUČAK.....	23
14.	LITERATURA	24

1. UVOD

Republika Hrvatska posljednja tri desetljeća ubraja se u nisko-natalitetne zemlje, s daleko više umrlih nego rođenih. To nam može potvrditi i izvješće¹ iz 2021. godine Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Situaciju je dodatno narušila pandemija Covida-19 2020. i 2021. godine. Iako je prema priopćenju² Državnog zavoda za statistiku u 2021. godini porastao broj živorođene djece u odnosu na prethodnu godinu, porastao je i broj umrlih. Isto tako, niski natalitet obilježen je zbog diskriminacije žena koja se manifestira kroz otkazivanje ili neobnavljanje ugovora o radu kada poslodavac sazna za trudnoću. Zbog navedenog, Zakonom o roditeljskim potporama³ radi zaštite materinstva, njege novorođenog djeteta i njegova podizanja te usklađenja obiteljskog i poslovnog života propisuje se pravo na vremenske i novčane potpore. Ono što je kod navedenog Zakona bitno je da dopušta samostalnost jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim i fizičkim osobama u donošenju svojih općih akata o načinu i uvjetima za ostvarivanje prava roditelja na novčanu pomoć.

Kao glavni cilj rada ističe se upravo samostalnost pojedinih jedinica lokalne samouprave (gradova) u donošenju odluka o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta, način i uvjeti za podnošenje zahtjeva te usporedba pojedinih velikih gradova. Zbog ostvarenja cilja rada, nakon uvodnog dijela, prikazuju se odredbe Zakona o roditeljskim potporama. Zatim se opisuju pojedinačno odluke jedinica lokalne samouprave za grad Zagreb, grad Karlovac, grad Osijek, grad Rijeku, grad Veliku Goricu, grad Slavonski Brod i grad Zadar. Navedeni gradovi su odabrani upravo zbog njihovih različitosti u uvjetima za ostvarivanje prava, iznosu novčane pomoći te zbog različite kompleksnosti svake donesene odluke. U trećem dijelu analiziraju se razlike i sličnosti svake odluke o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta. Zatim se analiziraju izvještaji pravobraniteljice za ravnopravnost spolova te pravobraniteljice za djecu, osobito s aspekta diskriminacije u pogledu uvjeta za ostvarivanje novčane pomoći. U posljednjem dijelu pristupa se zaključnim razmatranjima te potencijalnim rješenja u poboljšanju sustava.

---

¹ Službena stranica Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo: <https://www.hzjz.hr/periodicne-publikacije/izvjesce-prirodno-kretanje-u-hrvatskoj-u-2021-godini/>, pristup: 20. lipanj 2023.

² Službena stranica Državnog zavoda za statistiku <https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29028>, pristup: 20. lipanj 2023.

³ Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama, Narodne novine 152/22

2. ZAKON O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama⁴ temeljni je propis kojim je uređen sustav roditeljskih i roditeljskih potpora u Republici Hrvatskoj.

Prema članku 3. ovoga zakona, kao poticaji za djecu uređene su vremenske i novčane potpore. Vremenske potpore su dopusti, počede od rada i propisano vrijeme za njegu i brigu o djetetu. Novčane potpore su naknada plaće, novčana naknada, novčana pomoć i jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete.

Rodiljni dopust koji može koristiti zaposlena ili samozaposlena trudnica ili majka, sastoji se od obveznoga i dodatnoga roditeljskog dopusta.

Kao novo pravo u sustavu roditeljskih i roditeljskih potpora uvodi se očinski dopust koji je uveden 2022. godine izmjenama Zakona⁵. Prema članku 7. Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, očinski dopust je dopust zaposlenog ili samozaposlenog oca ili njemu izjednačene osobe koja se brine o djetetu, povodom rođenja djeteta, radi pružanja njege i podizanja tog djeteta u trajanju od deset radnih dana.

Člankom 17. ovog zakona, zaposleni ili samozaposleni roditelj od dana navršetka šest mjeseci života djeteta, ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od 8 mjeseci odnosno 30 mjeseci za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete.

Zaposleni ili samozaposleni roditelj može pravo na roditeljski dopust koristiti i kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena u dvostrukom trajanju nekorištenog roditeljskog dopusta.

Ako zaposlena ili samozaposlena majka rodi mrtvo dijete prije nego što je započela koristiti roditeljski dopust odnosno ako dijete umre prije nego što je protekao roditeljski ili roditeljski dopust, ima pravo na roditeljski dopust odnosno ima pravo nastaviti koristiti pravo na roditeljski odnosno roditeljski dopust još tri mjeseca računajući od idućeg dana od dana rođenja mrtvog djeteta odnosno od dana smrti djeteta.

Na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Zavod), jedan od (samo) zaposlenih roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, ima pravo na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine djetetova života ili pravo na rad s polovicom punog radnog vremena nakon što je iskorišteno pravo na roditeljski i roditeljski dopust.

Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena naknada plaće iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima

---

⁴ Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama, Narodne novine 152/22

⁵ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, Narodne novine 85/2022

o obveznom zdravstvenom osiguranju. Za vrijeme korištenja prava na očinski dopust naknada plaće iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Navedene naknade isplaćuju se na teret sredstava državnog proračuna, osim naknade plaće za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust te za vrijeme dopusta u slučaju mrtvorodenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme rodiljnog dopusta, tada se naknade isplaćuju na teret sredstava Zavoda.

Roditelj koji ostvaruje drugi dohodak, roditelj poljoprivrednik, nezaposleni roditelj te roditelj izvan sustava rada imaju pravo na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada, pravo na novčanu naknadu za vrijeme korištenja tih prava koja iznosi 70% proračunske osnovice mjesečno te prava iz obveznog mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose.

Posvojitelj ima jednaka prava kao i zaposleni i samozaposleni roditelj, pod uvjetom da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju te da supružnik posvojitelja djeteta nije roditelj posvojenika.

Prema članku 45. zaposleni i samozaposleni posvojitelj ima pravo na posvojiteljski dopust u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za dijete do 18 godina života. Ovo pravo stječe se s danom pravomoćnosti rješenja o posvojenju.

Prema člancima 51. i 52. ovoga Zakona, udomitelj djeteta ima pravo na vremenske potpore uz obvezan uvjet da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, no opseg prava ovisi o radnopravnom statusu korisnika prava i životnoj dobi udomljenog djeteta.

Udomiteljski dopust može se koristiti u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za dijete do sedme godine života, a ako se istodobno smještaju dvoje ili više djece ili dijete s teškoćama u razvoju, udomiteljski dopust se produžuje za 60 dana. Navedeno prava stječe se na dan izvršnosti rješenja o priznavanju prava na smještaj djeteta.

Korisnik rodiljnih i roditeljskih potpora, prema članku 53. i članku 54., ima pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete u iznosu od 70% proračunske osnovice pod uvjetom da je na dan rođenja djeteta hrvatski državljanin s prebivalištem ili stranac sa stalnim odnosno dugotrajnim boravkom u Republici Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od najmanje 12 mjeseci te da je zdravstveno osiguran.

Ono što je najbitnije za pisanje ovoga završnog rada je članak 73. ovog Zakona, koji propisuje da općina, grad, županija i Grad Zagreb općim aktima predstavničkog tijela mogu propisati način i uvjete za ostvarivanje prava roditelja i s njima izjednačenih osoba na novčanu pomoć u većem opsegu od propisanog ovim Zakonom ili pružanje pomoći u naravi.

3. GRAD ZAGREB

Kao glavni grad Republike Hrvatske i kao zasebna županija, Grad Zagreb, prema izvješću Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, odjela za statističke i analitičke poslove⁶, ima porast u broju rođenih u 2021. za 2,1% u odnosu na prethodnu godinu, no pao je za -4,5% u odnosu na 2011. godinu.

Grad Zagreb ima svoj službeni glasnik u kojem objavljuje sve opće akte, pa tako i sve odluke o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta.

3.1. ODLUKA O NOVČANOJ POMOĆI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA

Grad Zagreb u svom statutu⁷ navodi kako je Grad Zagreb osim glavnog grada Republike Hrvatske i jedinica lokalne samouprave koja ima i položaj područne (regionalne) samouprave odnosno županije te kao takav ima predstavničko tijelo: Gradsku skupštinu koja prema članku 41. točki 2 statuta, donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba. Jedna od tih odluka je odluka o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta⁸.

Nakon podnesenog zahtjeva za pristup informacija, službenica za informiranje me usmjerila na važeću odluku za 2023. godinu - Odluku o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta za Grad Zagreb koju je Gradska skupština donijela 9. prosinca 2021. godine i objavljena je u Službenom glasniku Grada Zagreba broj 29 od 14. prosinca 2021. godine. Prilikom uvida u Odluku i službenu stranicu Grada Zagreba, uočene su neke različitosti. Iako je iznos novčane pomoći u Odluci izražen u hrvatskim kunama, na službenoj stranici Grada Zagreba 26.01.2023. objavljena je objava gdje je osim svih bitnih informacija potrebnih za podnošenje zahtjeva za novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta, sam iznos izražen je u eurima te mogućnost podnošenja zahtjeva za novčanu pomoć putem on-line servisa e-Bebe⁹.

Odlukom o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta, propisani su uvjeti i način ostvarivanja novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta te visina i način isplate novčane pomoći.

---

⁶ Izvještaj Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Odjel za statističke i analitičke poslove, pristup: 7. lipnja 2023.

https://www.zagreb.hr/userdocs/images/arhiva/statistika/2022/stanovni%C5%A1tvo%202021/Stanovni%C5%A1tvo%20GZ%202021_.web.pdf

⁷ Statut Grada Zagreba, Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/21 i 11/21 – pročišćeni tekst;

⁸ Odluka o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta, Službeni glasnik Grada Zagreba 29/21;

<https://www.l.zagreb.hr/sluzbeni-glasnik/#/app/akt?id=c37ad18c-c09f-449e-9187-1eca5be97c95>

⁹ Službena internetska stranica e-Bebe <https://www.zagreb.hr/e-bebe/138662>

Novčanu pomoć, koja se može ostvariti samo jedanput za isto dijete može ostvariti roditelj koji mora biti državljanin Republike Hrvatske s neprekidno prijavljenim prebivalištem u Gradu Zagrebu najmanje pet godine neposredno prije rođenja djeteta za koje podnosi zahtjev i neprekidno do isplate novčane pomoći u cijelosti; te roditelj koji ima prijavljeno prebivalište na istoj adresi kao i dijete za koje podnosi zahtjev.

Novčana pomoć ne može se ostvariti ako je roditelju podnositelju zahtjeva ili djetetu za koje se podnosi zahtjev evidentiran privremen odlazak iz Republike Hrvatske niti roditelj kojem je pravomoćnim rješenjem nadležnog tijela izrečena mjera oduzimanja prava na stanovanje s djetetom i povjeravanje svakodnevne skrbi o djetetu drugoj osobi.

Novčana pomoć iznosi 331,81€/2.500,00 kn koja se osiguravaju u proračunu Grada Zagreba i isplaćuje se u dva jednaka obroka tijekom godine dana od dana prve isplate.

Prema članku 4. Odluke o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta, zahtjev za ostvarivanje novčane pomoći podnosi se gradskom upravnom tijelu nadležnom za provedbu mjera populacijske politike odnosno nadležnom gradskom upravnom tijelu – Gradskom uredu za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, u roku od 6 mjeseci od dana rođenja djeteta za koje se podnosi zahtjev.

Posvojitelj malodobnog djeteta rođenog nakon 31. ožujka 2009. koji ispunjava uvjete za novčanu pomoć, može podnijeti zahtjev u roku od 6 mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju.

Roditelj podnositelj zahtjeva dužan je uz zahtjev priložiti dokaz o prijavljenom prebivalištu roditelja podnositelja zahtjeva u Gradu Zagrebu i dokaz o prijavljenom prebivalištu djeteta za koje se podnosi zahtjev na istoj adresi s podnositeljem zahtjeva u Gradu Zagrebu. No nadležno gradsko upravno tijelo može tražiti i druge dokaze.

Navedeni dokazi se moraju dostaviti u izvorniku ili u preslici uz predočenje izvornika.

Rok za donošenje zaključka o novčanoj pomoći je 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Prema članku 5., nadležno gradsko upravno tijelo donosi i zaključak o prestanku novčane pomoći odnosno isplatom drugog obroka, posljednjeg dana u mjesecu u kojem je odjavljeno prebivalište ili u kojem je evidentiran privremeni odlazak iz Republike Hrvatske korisnika novčane pomoći ili djeteta za koje je novčana pomoć ostvarena, posljednjeg dana u mjesecu u kojem je doneseno pravomoćno rješenje nadležnog tijela o donošenju mjere oduzimanja prava na stanovanje s djetetom i povjeravanju svakodnevne skrbi o djetetu drugoj osobi ili protekom roka od 60 dana od dana promjene prebivališta.

Ukoliko kod korisnika novčane pomoći dođe do promjena osobnih podataka i osobnih podataka djeteta i drugih činjenica koje bi utjecale na isplatu, korisnik novčane pomoći mora promjene prijaviti u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Isto tako korisnik koji primi nepripadajuće novčane iznose dužan ih je vratiti jer će u suprotnome nadležno gradsko upravno vijeće njihov povrat ostvarit tužbom pred nadležnim sudom.

Prema članku 7. Odluke, neisplaćeni iznosi odnosno obroci bit će isplaćeni drugom roditelju ako ima prijavljeno prebivalište na istoj adresi kao dijete, odnosno skrbniku djeteta ako je roditelj podnositelj zahtjeva ili korisnik novčane pomoći preminuo prije isplate novčane pomoći u cijelosti.

Nadležno gradsko upravno tijelo provjeravat će osobne podatke roditelja i djeteta i druge činjenice koje utječu na uvjete isplate novčane pomoći. Ako utvrdi promjene činjenica odnosno ako utvrdi da dani podaci nisu istiniti, privremeno će obustaviti isplatu obroka novčane pomoći do provjere svih činjenica.

Kao pravni lijek, člankom 8. propisana je mogućnost podnošenja prigovora na zaključak o novčanoj pomoći te zaključak o prestanku novčane pomoći, gradonačelniku Grada Zagreba u roku od 8 dana od dostave zaključka, preko nadležnog gradskog upravnog tijela. Gradonačelnik o prigovoru odlučuje zaključkom koji je konačan.

Do stupanja na snagu ove odluke, važila je Odluka o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/17) i ona se primjenjivala na do tada započete postupke.

Odluka o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta stupila je na snagu 1. siječnja 2022. godine.

4. GRAD KARLOVAC

Grad Karlovac je administrativno, političko, gospodarsko, obrazovno te kulturno središte Karlovačke županije. Grad je dobio ime po svom osnivaču Karlu II. Habsburškom. Na početku 20. stoljeća Karlovac je prema broju stanovnika i gospodarskom potencijalu bio treći grad u Hrvatskoj.¹⁰ Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2021., Karlovac je pao ispod 50.000 stanovnika.¹¹

---

¹⁰ Službena stranica Karlovačke županije, <https://www.kazup.hr/index.php/zupanija/povijest> pristup: 27. lipanj 2023

¹¹ Službena stranica Državnog zavoda za statistiku, <https://dzs.gov.hr/vijesti/objavljeni-konacni-rezultati-popisa-2021/1270> pristup: 27. lipanj 2023.

Kao i svaka jedinica lokalne samouprave, Karlovca ima svoj statut kojima se uređuju obilježja grada Karlovca, javna priznanja, samoupravni djelokrug, oblici suradnje jedinica lokalne samouprave, način obavljanja poslova te druga pitanja važna za ostvarivanje prava i obveza Grada Karlovca.

Prema članku 34. Statuta Grada Karlovca¹², Gradsko vijeće donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga grada Karlovca.

4.1. ODLUKA O OSTVARIVANJU PRAVA ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA U 2023. GODINI

Nakon podnesene molbe, dobila sam uvid u Odluku o ostvarivanju prava za novorođenu djecu u 2023. godini za grad Karlovac. Ta odluka objavljena je u Glasniku grada Karlovca 2/2023.¹³ te na službenim stranicama grada Karlovca.

Prema članku 44. i članku 98. Statuta Grada Karlovca gradonačelnik Grada Karlovca je donio 30.12.2022. odluku o ostvarivanju prava na naknadu za opremu novorođenog djeteta u 2023. godini.

Navedenom odlukom određuju se uvjeti i načini ostvarivanja prava iz socijalne skrbi.

Prema članku 2. Odluke, naknada se isplaćuje u novcu i to 300€ za prvo i drugo dijete u obitelji te 400€ za treće i svako daljnje dijete u obitelji te posvojenu djecu. A pravo na naknadu za novorođeno dijete ostvaruju svi građani odnosno roditelji ili skrbnici s područja grada Karlovca ali novorođeno dijete i jedan roditelj odnosno skrbnik (podnositelj zahtjeva) moraju imati prebivalište na području grada Karlovca. Pravo na naknadu ostvaruju i roditelji koji su strani državljani sa prijavljenim stalnim boravištem na području grada Karlovca.

Ovo pravo ostvaruje se za djecu rođenu odnosno posvojenu u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine. Za djecu rođenu u zadnjem tromjesečju prethodne godine naknadu je moguće ostvariti i početkom tekuće godine.

Zahtjev za ostvarivanje ovog prava roditelji trebaju podnijeti kroz aplikaciju e-novorođenče, u pisanom obliku ili elektroničkom obliku putem maila bebe@karlovac.hr Upravnom odjelu za društvene djelatnosti.

Isto tako, člankom 4. ove odluke, navodi se što je uz zahtjev potrebno priložiti, a to su kopiran ili skeniran rodni list djeteta, rodne listove za ostalu djecu u obitelji, potvrdu o prebivalištu djeteta/stalnom boravištu na području grada Karlovca za koje se traži naknada, osobne

---

¹² Službeni Glasnik grada Karlovca 9/2021., <https://www.karlovac.hr/UserDocsImages//2016/Glasnik//ggk9-2021.pdf>

¹³ Službeni Glasnik grada Karlovca 2/2023., <https://www.karlovac.hr/gradsko-vijece-12/glasnik-179/glasnik-2023/glasnik-2-2023/23326>

iskaznice ili potvrdu o prebivalištu za roditelja/skrbnika podnositelja zahtjeva, karticu tekućeg računa podnositelja zahtjeva na kojemu će se izvršiti isplata, rješenje o posvojenju te ukoliko su roditelji strani državljanima potrebno je priložiti dokaz o prijavljenom stalnom boravištu roditelja podnositelja zahtjeva.

Upravni odjel za društvene djelatnosti utvrditi će pravo na isplatu naknade te izdati Naredbu za isplatu iz sredstva Proračuna Grada Karlovca za 2023. godinu, u okviru programa Zdravstvo i međugeneracijska solidarnost.

Prema članku 7., ova Odluka primjenjuje se od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine.

Ovu Odluku o ostvarivanju prava za novorođenu djecu u 2023. godini za grad Karlovac, Visoki upravni sud ukinuo je presudom¹⁴. Naime, prema Statutu Grada Karlovca proizlazi da gradonačelnik donosi opće akte kada je za to ovlašten zakonom ili općim aktom gradskog vijeća, no u konkretnom slučaju gradonačelnik nije niti jednim propisom, odnosno posebnim zakonom bio ovlašten za donošenje navedene odluke. Zbog toga je ovu Odluku donijelo nenadležno tijelo jedinice lokalne samouprave što ju čini nezakonom.

5. GRAD OSIJEK

Osijek se može pohvaliti kao grad s mnogo epiteta: grad, riječna luka i sjedište Osječko-baranjske županije, gospodarsko, prometno i kulturno sjedište Slavonije s preko 70.000 stanovnika. Iako je nakon II. Svjetskog rata grad demografski jače razvijao, od 1991. godine stanovništvo se počinje smanjivati.¹⁵

Prema Statutu Grada Osijeka¹⁶, članak 19., Gradsko vijeće donosi opće i druge akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Osijeka.

5.1. ODLUKA O VISINI NOVČANE POMOĆI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA U 2023.

Gradonačelnik Grada Osijeka, donio je 25. siječnja 2023. godine Odluku o visini novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta u 2023. kojom se uređuje visina novčane pomoći koja se isplaćuje roditelju djeteta rođenog u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.

Visina novčane pomoći izražena je dvojno, u kunama i eurima prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na euro i iznosi 270,00€/2.034,32 kn jednokratno, odnosno

---

¹⁴ Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Narodne novine 88/2023-1383, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_07_88_1383.html, Poslovni broj: Usovz-93/23-5 od 22. svibnja 2023.

¹⁵ Hrvatska enciklopedija, <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=45673>, pristup: 27. lipanj 2023.

¹⁶ Statut Grada Osijeka, Službeni glasnik Grada Osijeka br. 6/01, 3/03, 1A/05, 8/05, 2/09, 9/09, 13/09, 9/13, 12/17, 2/18, 2/20, 3/20, 4/21 i 5/21-pročišćeni tekst

400,00€/3.013,80 kn jednokratno za novorođeno dijete roditelja koji je korisnik zajamčene minimalne naknade.

Sredstva za isplatu novčane pomoći planirana su u Proračunu Grada Osijeka za 2023. i u Projektiji Proračuna Grada Osijeka za 2024.

Člankom 4. ove odluke, za provedbu odluke zaduženi su Upravni odjel za socijalnu zaštitu, umirovljenike i zdravstvo i Upravni odjel za financije i fondove Europske unije.

Iako uvjeti za ostvarivanje prava na novčanu pomoć i način podnošenja zahtjeva nisu navedeni u Odluci o visini novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta u 2023., propisani su drugom odlukom, Odlukom o pravima i pomoćima u sustavu socijalne skrbi Grada Osijeka¹⁷ koju je donijelo Gradsko vijeće Grada Osijeka.

Člankom 32. navedene odluke, propisani su uvjeti za ostvarivanje prava na novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta, a to su da jedan od roditelja novorođenog djeteta ima neprekidno prijavljeno prebivalište u Gradu Osijeku najmanje devet mjeseci neposredno prije rođenja djeteta i da novorođeno dijete ima neposredno nakon rođenja prvo prijavljeno prebivalište na području Grada Osijeka. Pravo na novčanu pomoć mogu ostvariti i posvojitelji djeteta.

Način podnošenja zahtjeva promijenjen je Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o pravima i pomoćima u sustavu socijalne skrbi Grada Osijeka¹⁸ koje člankom 9. navodi da se zahtjev za novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta podnosi putem aplikacije e-Novorođenče Ministarstva uprave Republike Hrvatske ili u pisanom obliku na propisanom obrascu Upravnog odjela u roku od 12 mjeseci od dana rođenja djeteta za kojeg se traži novčana pomoć.

6. GRAD RIJEKA

Grad Rijeka je najveća hrvatska luka i sjedište Primorsko-goranske županije s preko 100.000 stanovnika.

Demografski razvoj je bio ubrzan nakon II. Svjetskog rata no potkraj 20. i početkom 21. stoljeća broj stanovnika Rijeke pada.¹⁹

---

¹⁷ Odluka o pravima i pomoćima u sustavu socijalne skrbi Grada Osijeka, Službeni glasnik Grada Osijeka br. 12 od 22. studenoga 2016. <https://www.osijek.hr/wp-content/uploads/pdf/880-odluka%20socijalna%20skrb.pdf>

¹⁸ Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o pravima i pomoćima u sustavu socijalne skrbi Grada Osijeka, Službeni glasnik Grada Osijeka br. 18 od 21. rujna 2022. <https://www.osijek.hr/wp-content/uploads/pdf/672-izmjena%20odluka%20o%20pravima%20u%20sustavu%20socijalne%20skrbi.pdf>

¹⁹ Hrvatska enciklopedija, <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=52872>, pristup: 6. rujna 2023.

Prema članak 46. Statuta Grada Rijeke²⁰, Gradsko vijeće donosi odluke i druge opće akte kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Rijeke.

6.1. ZAKLJUČAK O NOVČANOJ POTPORI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA

Nakon podnese molbe, viša stručna suradnica za socijalnu skrb, dostavila mi je odluku (zaključak) o novčanoj potpori za opremu novorođenog djeteta za 2023. godinu.

Gradonačelnik Grada Rijeke je 29. prosinca 2022. godine donio zaključak prema kojem će grad Rijeka dodijeliti novčanu potporu za opremu novorođenčeta, roditelju, hrvatskom državljaninu koji ima prebivalište na području grada Rijeke te azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom s prebivalištem na području grada Rijeke kojemu je međunarodna zaštita odobrena posebnim propisom, za dijete rođeno nakon 01. siječnja 2023. godine.

Visina novčane potpore je 400€/3.013,80 kn za prvo dijete roditelja podnositelja zahtjeva, 530€/3.993,29 kn za drugo dijete roditelja podnositelja zahtjeva te 800€/6.027,60 kn za treće i svako sljedeće dijete roditelja podnositelja zahtjeva. Novčana potpora će se isplatiti jednokratno iz proračunskih sredstava kojih je nositelj Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb, a isplaćivat će se prema nalogu pročelnice Odjela sa pozicije Proračuna.

Ovaj Odjel je i odgovoran za samu provedbu zaključka.

Pod točkom 3. ovoga zaključka navedeni su uvjeti za ostvarivanje navedenih prava na novčanu potporu za opremu novorođenčeta. Uvjeti za ostvarenje prava su: podnositelj zahtjeva dužan je u roku od godine dana od rođenja djeteta za koje se dodjeljuje novčana potpora dostaviti Odjelu gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb dostaviti osobnu iskaznicu podnositelja zahtjeva ili original na uvid ili presliku, OIB sve djece u zajedničkom kućanstvu podnositelja zahtjeva u obliku preslika, broj bankovnog tekućeg ili zaštićenog računa isto kao presliku. Uvjerenje o prebivalištu/stalnom boravku podnositelja zahtjeva i svakog djeteta u kućanstvu te izvadak iz matice rođenih podnositelja zahtjeva i svakog djeteta u kućanstvu, ne prilaže stranka ako su njezini podaci upisani u Maticu rođenih RH.

Ako se radi o posvojenju, posvojitelj malodobnog djeteta dužan je dostaviti zahtjev Odjelu u roku od 6 mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju.

Gradonačelnik nema ovlast da u formi zaključka donese opći akt kojim na apstraktan način uređuje pravo na novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta pa čak ni s obrazloženjem da je riječ o donaciji. Donošenje općeg akta (odluke) kojim se uređuje pravo na novčanu pomoć

---

²⁰ Statut Grada Rijeke – pročišćeni tekst, Službene novine Grada Rijeke 2/20 i 3/21, <https://www.rijeka.hr/wp-content/uploads/2018/10/Statut-Grada-Rijeke-pro%C4%8Di%C5%A1%C4%87eni-tekst-1.pdf>

je u nadležnosti gradskog vijeća. Nezakonitost zaključka vidljiva je već iz same preambule tj. uvoda akta u kojem uopće nije navedeno na temelju kojeg ovlaštenja je zaključak donesen. Svaki podzakonski akt treba u uvodu imati naznačeno temeljem koje zakonske odredbe ili odredbe drugog propisa je donesen, a to je u zaključku izostavljeno.

7. GRAD VELIKA GORICA

Velika Gorica sastavni je dio širega gradskog područja Zagreba te je važno trgovačko, upravno, obrazovno i kulturno središte Turopolja. Od 1995. godine Velika Gorica ima status grada. S brojem od preko 30.000 stanovnika, Velika Gorica zauzima šesto mjesto u Republici Hrvatskoj.²¹

Prema Statutu Velike Gorice²², Gradsko vijeće donosi odluke i druge opće akte kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada.

7.1. ODLUKA O JEDNOKRATNOJ NOVČANOJ POMOĆI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA

Nakon podnesenog zahtjeva za pristup informacijama, službenik za informiranje mi je poslao odgovor nadležnog Upravnog odjela. Iako smo 2023. godine prešli na novu valutu euro, za Veliku Goricu još uvijek su na snazi odluke od prijašnjih godina s valutom u hrvatskim kunama. Na temelju Poslovnika o radu Gradonačelnika Grada Velike Gorice²³, Gradonačelnik Grada Velike Gorice je 15. siječnja 2018. godine donio Odluku o jednokratnoj novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta.²⁴

Ovom Odlukom utvrđeni su uvjeti i način ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć te visina i način isplate.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć ostvaruje roditelj novorođenog djeteta ako dijete ima prebivalište na području Grada Velike Gorice te ako jedan od roditelja ima prebivalište na području Grada Velike Gorice u trenutku podnošenja zahtjeva u neprekidnom trajanju od najmanje godinu dana prije rođenja djeteta za koje se zahtjev podnosi.

Visina novčane pomoći je 2.000,00 kn za prvo i drugo dijete roditelja podnositelja zahtjeva odnosno 5.000,00 kn za treće i svako sljedeće dijete roditelja podnositelja zahtjeva koja će se isplatiti u jednokratnom iznosu na tekući ili žiro račun roditelja podnositelja zahtjeva.

---

²¹ Hrvatska enciklopedija, <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=64141> pristup: 29. lipanj 2023.

²² Službeni glasnik Grada Velike Gorice br. 1/21, <http://www.gorica.hr/dok2021/statut-gvg.pdf>

²³ Službeni glasnik Grada Velike Gorice br. 1/15. i 6/15, str. 115, čl. 18.

²⁴ Službeni glasnik Grada Velike Gorice br. 1/18, str. 53.

Zahtjev za ostvarivanje prava podnosi se Upravnom odjelu za društvene djelatnosti u roku od 3 mjeseca od dana rođenja djeteta za koje se podnosi zahtjev odnosno u roku od 3 mjeseca od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju.

Uz zahtjev, roditelj podnositelj zahtjeva dužan je priložiti izvadak iz matice rođenih ili rodni list za novorođeno dijete i svu djecu navedenu u zahtjevu koja s roditeljem podnositeljem zahtjeva žive u istom kućanstvu, uvjerenje o prebivalištu za roditelje i svu djecu navedenu u zahtjevu, presliku kartice žiro-računa ili tekućeg računa podnositelja zahtjeva s vidljivom IBAN konstrukcijom, dokaz o dodjeli djece na brigu i skrb podnositelju zahtjeva u situacijama kada je došlo do razvoda braka ili prestanka izvanbračne zajednice te potvrdu ili rješenje za posvojeno dijete.

Upravni odjel za društvene djelatnosti utvrđuje ako su ispunjeni uvjeti za isplatu novčane pomoći te izdaje Rješenje o pravo na jednokratnu novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta.

28. prosinca 2018. godine Gradonačelnik Grada Velike Gorice donio je Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o jednokratnoj novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta.²⁵

Ovom Odlukom mijenja se visina novčane pomoći koja sada iznosi 2.000,00 kn za prvo i drugo novorođeno dijete roditelja podnositelja zahtjeva, 10.000,00 kn za treće novorođeno dijete roditelja podnositelja zahtjeva te 15.000,00 kn za četvrto i svako sljedeće novorođeno dijete roditelja podnositelja zahtjeva. Ova odluka stupa na snagu od 01.01.2019. godine.

20. siječnja 2022. godine Gradonačelnik Grada Velike Gorice donosi Odluku o II. Izmjenama i dopunama Odluke o jednokratnoj novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta.²⁶

Ovom odlukom, 3 su promjene u Odluci o jednokratnoj novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta²⁷. Prva promjena je isplata sredstava na način da će se sredstva iz Odluke isplatiti u jednokratnom iznosu na tekući ili žiro račun roditelja podnositelja zahtjeva u roku od 60 dana po izvršnosti Rješenja. Druga promjena vezana je za priloge uz zahtjev, odnosno roditelj podnositelj zahtjeva mora priložiti: izvadak iz matice rođenih ili rodni list za novorođeno dijete i svu djecu navedenu u zahtjevu koja s roditeljem podnositeljem zahtjeva žive u istom kućanstvu; uvjerenje o prebivalištu za roditelje ili kopiju osobnih iskaznica roditelja iz kojih je vidljivo da jedan roditelj ima prebivalište na području Grada Velike Gorice

---

²⁵ Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 1/2019, str. 29, čl. 1, <http://www.gorica.hr/dokumenti/sluzbeni-glasnik/SGGVG-2019-1.pdf>

²⁶ Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 1/2022, str. 63, <http://www.gorica.hr/dok2022/SGGVG-2022-1.pdf>

²⁷ Službeni glasnik Grada Velike Gorice Broj 1/2022. 18. veljače 2022. 1/18. i 1/19.

najmanje godinu dana prije rođenja djeteta; uvjerenje o prebivalištu za novorođeno dijete i svu djecu navedenu u zahtjevu; presliku kartice žiro-računa ili tekućeg računa podnositelja zahtjeva s vidljivom IBAN konstrukcijom (u slučaju da podnositelj zahtjeva ima zaštićeni račun potrebno je dostaviti obrasce FINE G1 i G2 na ime uplatitelja: GRAD VELIKA GORICA, Trg kralja Tomislava 34, Velika Gorica, OIB: 75834963344); dokaz o dodjeli djece na brigu i skrb podnositelju zahtjeva u situacijama kada je došlo do razvoda braka ili prestanka izvanbračne zajednice; Potvrdu ili Rješenje za posvojeno dijete.

Zahtjev i propisani prilozi mogu se dostaviti u elektroničkom obliku putem usluge e-Novorođenče, putem mail-a nadležnom upravnom odjelu ili putem pisarnice na propisanom obrascu.

Treće i posljednja promjena je vezana uz Evidenciju podnesenih zahtjeva koje vodi Upravni odjel za društvene djelatnosti koji utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti za isplatu novčane pomoći te izdaje Rješenje o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta.

Ova odluka o II. Izmjenama i dopunama Odluke o jednokratnoj novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta stupa na snagu danom donošenja odnosno 20. siječnja 2022. godine.

Ova odluka Gradonačelnika je donesena izvan ovlasti koje ima temeljem Statuta jer Poslovnik ne može biti temelj za ovlast donošenja općeg akta..

8. GRAD SLAVONSKI BROD

Slavonski brod kao grad, pristanište na Savi i sjedište Brodsko-posavske županije broji 49.891 stanovnika²⁸. Zahvaljujući povoljnim gospodarskim prilikama grad je na prijelazu 19. stoljeća udvostručio svoje stanovništvo. Nakon 2. svjetskog rata ponovno je ojačala industrija, drvna i posebno metalna.²⁹

Osim jednokratne novčane pomoći za novorođeno dijete, Grad Slavonski Brod, 2018. godine, prvi je u zemlji krenuo s provedbom demografske mjere kojom svim roditeljima koji iščekuju rođenje svog prvog djeteta osigurava opremu za njihovu novorođenčad na temelju Odluke o proračunu Grada Slavonskog Broda za 2023. godinu i projekciji za 2024. i 2025 godinu, oprema u vrijednosti 695,12€ (5.237,23 kn).³⁰

---

²⁸ Službena stranica Državnog zavoda za statistiku, <https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/stanovnistvo/popis-stanovnistva/>, pristup: 1. rujan 2023.

²⁹ Hrvatska enciklopedija, <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=56612>, pristup: 1. srpanj 2023.

³⁰ Službeni glasnik Grada Slavonskog Broda broj 19/2022

Navedena oprema obuhvaća sve što je bebi potrebno prilikom dolaska iz rodilišta (krevetić, higijenske, kozmetičke i tekstilne proizvode, kao i igračke).

Ukoliko roditelji već posjeduju opremu za svoje dijete ili ne žele opremu od Grada Slavenskog Broda, Grad je osigurao novčanu pomoć u iznosu od 132,72€ za nadopunu opreme koja im nedostaje.

8.1. JEDNOKRATNA NOVČANA POMOĆ ZA SVAKO NOVOROĐENO DIJETE U OBITELJI

Sukladno Odluci o proračunu Grada Slavenskog Broda za 2023. godinu i projekciji za 2024. i 2025. godinu, jednokratna novčana pomoć za novorođenčad dodjeljuje se sukladno sredstvima proračuna Grada Slavenskog Brod.³¹

Jednokratna novčana pomoć ostvaruje se za svako novorođeno dijete i to 464,80€ za prvo dijete, 597,60€ za drugo dijete te 796,81€ za treće i svako sljedeće dijete.

Sukladno Odluci o socijalnoj skrbi Grada Slavenskoga Broda³², pravo na jednokratnu novčanu pomoć za novorođenče ostvaruje se pod jednim od uvjeta:

- da oba roditelja imaju prijavljeno prebivalište na području Grada Slavenskog Broda prije podnošenja zahtjeva;
- da jedan od roditelja novorođenčeta ima prijavljeno prebivalište na području Grada Slavenskog Broda prije podnošenja zahtjeva, a drugi roditelj boravište na području grada Slavenskog Broda pod uvjetom da dijete ima prijavljeno prebivalište na adresi roditelja koji ima prebivalište na području Grada Slavenskog Broda;
- da roditelj novorođenog djeteta kojem nije utvrđeno očinstvo ima prijavljeno prebivalište na području Grada Slavenskog Broda; da roditelj podnositelj zahtjeva za jednokratnu novčanu pomoć ima prebivalište na području Grada Slavenskog Broda prije podnošenja zahtjeva, a da drugi roditelj ima odobren stalni ili privremeni boravak u Slavanskom Brodu sukladno Zakonu o strancima, pod uvjetom da novorođeno dijete ima prebivalište na adresi roditelja podnositelja zahtjeva.

Prema demografskim mjerama Grada Slavenskog Broda³³, rok za podnošenje zahtjeva za jednokratnu naknadu za novorođeno dijete je 6 mjeseci od rođenja djeteta.

Način podnošenja nije naveden niti u Odluci o proračunu Grada Slavenskog Broda za 2023. godinu i projekciji za 2024. i 2025. godinu niti u Odluci o socijalnoj skrbi Grada Slavenskoga Broda.

---

³¹ Službeni glasnik Grada Slavenskog Broda broj 19/2022

³² Službeni glasnik Grada Slavenskoga Broda br. 5/14, 5/16, 1/18, 6/18, 7/22

³³ Službeni glasnik Grada Slavenskoga Broda br. 19/2022 str. 145, točka 7.

No načine podnošenja zahtjeva moguće je potražiti na službenoj stranici Grada Slavanskog Broda³⁴. Zahtjev je moguće podnijeti u Upravni odjel za društvene djelatnosti no i putem e-maila. Ispunjeni zahtjev koji je moguće preuzeti sa službene stranice te svu ostalu potrebnu dokumentaciju potrebno je skenirati i poslati na e-mail naknade@slavonski-brod.hr.

9. GRAD ZADAR

Grad Zadar kao luka u sjevernoj Dalmaciji i sjedište Zadarske županije, prema posljednjem popisu stanovništva iz 2021. ima preko 60.000 stanovnika.³⁵

9.1. NOVČANA POMOĆ ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA

Na temelju Zakona o socijalnoj skrbi³⁶, članak 36. Statuta Grada Zadra³⁷, članka 6. Odluke o socijalnoj skrbi³⁸ i Odluke o financiranju nužnih rashoda i izdataka za prvo tromjesečje 2023. godine³⁹, Gradonačelnik Grada Zadra je 16. siječnja 2023. godine donio Zaključak o utvrđivanju cenzusa za ostvarenje pojedinih prava za prvo tromjesečje 2023. godinu.

Prema članku 3. navedenog Zaključka, korisnik koji udovoljava uvjetima iz članka 16. Odluke o socijalnoj skrbi, ostvaruje novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta čiji iznos ovisi o broju prethodno rođene djece u obitelji. Za prvorođeno dijete novčana pomoć iznosi 265,45€, za drugorođeno dijete iznosi 398,17€, a za treće i svako sljedeće dijete iznosi 4.654,30€.

Novčana naknada za prvo i drugo novorođeno dijete u obitelji, isplaćuje se najkasnije 6 mjeseci nakon rođenja djeteta.

Za treće i svako sljedeće novorođeno dijete, rođeno nakon siječnja 2022. godine pa nadalje, naknada će se isplaćivati tijekom 7 godina od rođenja djeteta u jednakim iznosima od 663,61€ godišnje, ali pod uvjetom da roditelji, ili u slučaju razvrgnuća bračne zajednice jedan od roditelja i dijete za koje se isplaćuje novčana naknada, svih 7 godina zadrže prebivalište na području Grada Zadra. U slučajevima kada se radi o mrtvorodjenom djetetu koje je treće ili više rođeno dijete u obitelji isplaćuje se samo jednokratni iznos od 663,61€.

Pravo na novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta propisana je i člancima 16., 17., 18., 19. Odluke o socijalnoj skrbi⁴⁰.

---

³⁴ Službena internetska stranica Grada Slavanskoga Broda <https://slavonski-brod.hr/vijesti/5306-zahtjev-za-jednokratnu-naknadu-za-novorodence-putem-e-maila> pristup: 10. srpanj 2023.

³⁵ Hrvatska enciklopedija, <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=66647> pristup: 14. srpanj 2023.

³⁶ Zakon o socijalnoj skrbi, Narodne novine broj: 18/22,46/22 i 119/22

³⁷ Glasnik Grada Zadra broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15 – pročišćeni tekst, 3/18, 7/18 – pročišćeni tekst, 15/19, 2/20 i 3/21

³⁸ Glasnik Grada Zadra broj: 15/17

³⁹ Glasnik Grada Zadra broj: 1/23

⁴⁰ Glasnik Grada Zadra broj: 15/17

Člankom 16. Odluke navedeni su uvjeti za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za opremu novorođenog djeteta. Ovo pravo može ostvariti jedan od roditelja novorođenog djeteta pod uvjetom da je državljanin Republike Hrvatske s neprekidno prijavljenim prebivalištem na području grada Zadra najmanje godinu dana neposredno prije rođenja djeteta i pod uvjetom da i novorođeno dijete ima prijavljeno prebivalište na području Grada Zadra.

Člankom 17. Odluke, zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu pomoć podnosi se najkasnije u roku od 6 mjeseca od dana rođenja (posvojenja) djeteta za koje se traži novčana pomoć. No postoji iznimka, zbog zdravstvenih ili drugih objektivnih razloga, zahtjev se može podnijeti i nakon isteka roka, ali ne kasnije od dvanaest mjeseci od dana rođenja (posvojenja) djeteta, uz predložene odgovarajućih dokaza.

Člankom 18. navodi se sva potrebna dokumentacija potrebna za ostvarivanje prava. Uz zahtjev za ostvarenje prava na novčanu pomoć, potrebno je priložiti rodni list za novorođeno dijete odnosno rješenje o posvojenje, uvjerenje o prebivalištu roditelja i novorođenog djeteta te presliku kartice tekućeg računa na koji će se novčana pomoć isplatiti.

Kada drugi roditelj nema prebivalište na području grada Zadra, potrebno je priložiti i potvrdu da novčana pomoć nije isplaćena od strane lokalne zajednice u kojoj drugi roditelj ima prebivalište.

Člankom 19. propisano je da iznos novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta utvrđuje Gradonačelnik posebnim aktom za svaku proračunsku godinu.

U ovom konkretnom slučaju radi se o Zaključku o utvrđivanju cenzusa za ostvarenje pojedinih prava za prvo tromjesečje 2023. godine.

10. USPOREDNI PRIKAZ ODLUKA O NOVČANOJ POTPORI ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA ANALIZIRANIH GRADOVA

	RAZLIKE
Grad Zagreb	- roditelj koji podnosi zahtjev mora biti državljanin Republike Hrvatske - mora imati neprekidno prijavljeno prebivalište u Gradu Zagrebu najmanje 5 godina prije rođenja djeteta te do isplate novčane pomoći u cijelosti - novčana pomoć iznosi 331,81€/2.500,00 kn koja se isplaćuje u 2 jednaka obroka tijekom godine dana od dana prve isplate - zahtjev se podnosi osobno, Gradskom uredu za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

	- rok za podnošenje zahtjeva je 6 mjeseci od dana rođenja djeteta - rok za donošenje zaključka o novčanoj pomoći je 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva - ukoliko dođe do promjena osobnih podataka podnositelja zahtjeva ili djeteta, promjene se moraju prijaviti u roku od 15 dana od nastanka promjene - mogućnost podnošenja prigovora na zaključak o novčanoj pomoći te zaključak o prestanku novčane pomoći, u roku od 8 dana od dostave zaključka
Grad Karlovac	- pravo na naknadu ostvaruju i roditelji koji su strani državljani s prijavljenim stalnim boravištem na području grada Karlovca - novorođeno dijete i jedan roditelj odnosno skrbnik moraju imati prebivalište na području grada Karlovca - novčana naknada iznosi 300€ za prvo i drugo dijete te 400€ za treće i svako daljnje dijete u obitelji te posvojenu djecu - zahtjev se podnosi kroz aplikaciju e-Novorođenče, u pisanom obliku ili elektroničkom obliku - uz zahtjev potrebno je priložiti skeniran ili kopiran rodni list, osobne iskaznice, karticu tekućeg računa podnositelja zahtjeva, dokaz o prijavljenom stalnom boravištu ako su roditelji strani državljani
Grad Osijek	- jedan od uvjeta za ostvarivanje novčane pomoći je da jedan od roditelja ima neprekidno prijavljeno prebivalište u Gradu Osijeku najmanje 9 mjeseci prije rođenja - novčana pomoć iznosi 270,00€/2.034,32 kn jednokratno - ukoliko se radi o roditelju koji je korisnik zajamčene minimalne naknade, novčana pomoć iznosi 400,00€/3.013,80 kn jednokratno - zahtjev se podnosi putem aplikacije e-Novorođenče ili u pisanom obliku u roku 12 mjeseci od dana rođenja djeteta
Grad Rijeka	- roditelj treba biti hrvatski državljani koji ima prebivalište na području grada Rijeke ili azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom s prebivalištem na području grada Rijeke kojemu je međunarodna zaštita odobrena posebnim propisom

	- visina novčane pomoći iznosi 400€/3.013,80 kn za prvo dijete, 530€/3.993,29 kn za drugo dijete, 800€/6.027,60 kn za treće i svako sljedeće dijete - novčana pomoć isplaćuje se jednokratno - rok za podnošenje zahtjeva je godina dana od rođenja djeteta - zahtjev i svi ostali prilozi dostavljaju se osobno Odjelu gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb
Grad Velika Gorica	- roditelj, podnositelj zahtjeva mora imati prebivalište na području Grada Velike Gorice u neprekidnom trajanju od najmanje godinu dana prije rođenja djeteta - visina novčane pomoći iznosi 2.000,00 kn/265,43€ za prvo i drugo dijete te 5.000,00 kn/663,58€ za treće i svako sljedeće dijete - zahtjev za ostvarivanje prava podnosi se u roku od 3 mjeseca od dana rođenja djeteta za koje se podnosi zahtjev odnosno u roku od 3 mjeseca od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju - ako je došlo do razvoda braka ili prestanka izvanbračne zajednice potrebno je dostaviti dokaz o dodjeli djece na brigu i skrb - zahtjev i prilozi mogu se dostaviti putem e-Novorođenče, putem mail-a nadležnom upravnom odjelu ili putem pisarnice
Grad Slavonski Brod	- oba roditelja moraju imati prijavljeno prebivalište na području Grada Slavenskog Broda prije podnošenje zahtjeva ili jedan od roditelja mora imati prijavljeno prebivalište na području grada Slavenskog Broda, a drugi roditelj boravište ili stalni ili privremeni boravak na području grada Slavenskog Broda - visina novčane pomoći iznosi 464,80€ za prvo dijete, 597,60€ za drugo dijete te 796,81€ za treće i svako sljedeće dijete - rok za podnošenje zahtjeva je 6 mjeseci od rođenja djeteta - zahtjev se može podnijeti osobno u Upravom odjelu za društvene djelatnosti ili putem email-a
Grad Zadar	- jedan od roditelja mora biti državljanin Hrvatske s neprekidno prijavljenim prebivalištem na području grada Zadra, najmanje godinu dana neposredno prije rođenja djeteta

	- ako drugi roditelj nema prebivalište na području grada Zadra, potrebno je priložiti potvrdu da novčana pomoć nije isplaćena od strane lokalne zajednice u kojoj drugi roditelj ima prebivalište - iznos novčane pomoći iznosi 265,45€ za prvo dijete, 398,17€ za drugo dijete te 4.654,30€ za treće i svako sljedeće dijete - za treće i svako sljedeće dijete, naknada će se isplaćivati tijekom 7 godina od rođenja djeteta u jednakim iznosima od 663,61€ godišnje, pod uvjetom da roditelji i dijete svih 7 godina zadrže prebivalište na području Grada Zadra - kada se radi o mrtvorođenom djetetu koje je treće ili više rođeno dijete u obitelji, isplaćuje se samo jednokratni iznos od 663,61€ - zahtjev se podnosi u roku od 6 mjeseci od dana rođenja (posvojenja) djeteta - iznimka je ako se radi o zdravstvenim ili drugim objektivnim razlozima, rok za podnošenje zahtjeva je do 12 mjeseci od rođenja (posvojenja) djeteta uz predočenje dokaza

11. PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU

Helena Pirnat Dragičević pravobraniteljica je za djecu, imenovana 17. studenoga 2017. godine.

Djelokrug rada pravobraniteljice je širok no neki od najvažnijih su praćenje povrede pojedinačnih prava djece i proučavanje opće pojave i načine povreda prava i interesa djece; obavještava javnost o stanju prava djece; predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava djece i za sprečavanje štetnog djelovanja koja ugrožavaju njihove interese.⁴¹

Pravobraniteljica je ovlaštena upozoravati, predlagati i davati preporuke. Tijela državne uprave, jedinice lokalne i regionalne samouprave, kao i pravne osobe, obvezni su surađivati s pravobraniteljicom za djecu i na njezin zahtjev podnositi izvješća i odgovarati na upite.⁴²

Jednom godišnje, pravobranitelj za djecu podnosi izvješće Hrvatskom saboru o svom radu.

11.1. IZVJEŠTAJI PRAVOBRANITELJICE ZA DJECU

⁴¹ Službena internetska stranica pravobranitelj za djecu, <https://dijete.hr/hr/pravobranitelj/sto-i-kako-radi-pravobraniteljica/> pristup: 14. srpanj 2023.

⁴² *Ibid*

Svi izvještaji pravobraniteljice za djecu, počevši od 2003. godine, objavljeni su na službenoj stranici.⁴³

Pravobraniteljica za djecu, u svojim izvještajima od 2019. do 2022. godine ističe potrebu ujednačavanja kriterija i uvjeta korištenja prava na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete.

Isto tako, u navedenim godinama, prikazala je mnoge primjere u kojima su roditelji, kao mogući korisnici prava na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete, ostali bez ove potpore čija je svrha njega novorođenog djeteta, zbor neispunjavanja uvjeta duljine svog prebivališta u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Upravo zbog ovakvih situacija, kao rješenje je predložila da nositelj ovog prava bude dijete, a ne roditelj.

Kao još jedan problem s kojim se susretala odnosno koje su roditelji prijavljivali u vezi jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete je dug članova kućanstva prema jedinici lokalne samouprave i to dug za komunalne usluge. Zbog navedenog, tražila je da općine preispitaju i izmjene odluke koje propisuju takve uvjete jer dijete, kao korisnik prava, ne smije zbog duga odraslih biti onemogućeno u ostvarivanju tih prava.

U svojim izvještajima, ističe uvjet jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave da oba roditelja trebaju imati prebivalište na istoj adresi za ostvarivanje prava na novčanu potporu te da se jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete priznaje neovisno o tome je li dijete rođeno u braku ili izvan braka.

U izvješću iz 2021. godine spominje majku koja, iako živi, radi i plaća prirez u Zagrebu, gdje će i dijete biti rođeno i prijavljeno, nije mogla ostvariti novčanu potporu jer je djetetov otac stranac koji živi i radi u inozemstvu. Zbog navedenog, predložila je da se pravo na novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta priznaje u slučajevima u kojima na području grada prijavljeno prebivalište ima dijete i jedan od roditelja. Grad Zagreb je taj prijedlog prihvatio.

U istom izvješću, izjavljuje da se druga majka pritužila da se pravo ne ostvaruje ovisno o broju rođenja djece već ovisno o broju djece koja s podnositeljem zahtjeva žive u zajedničkom kućanstvu pa joj je tako za treće rođeno dijete isplaćivana naknada kao za drugo dijete jer je jedno dijete u međuvremenu umrlo.

12. PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

---

⁴³ Službena internetska stranica Pravobranitelj za djecu, <https://dijete.hr/hr/> pristup: 14. srpanj 2023.

Višnja Ljubičić, dipl.iur., pravobraniteljica je za ravnopravnost spolova, koju je na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenovao Hrvatski sabor.⁴⁴

Kao pravobraniteljica djeluje samostalno i neovisno te prati provođenje Zakona o ravnopravnosti spolova i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova. U obavljanju poslova, postupa po pritužbama građana i građanki, razmatra slučajeve diskriminacije, kršenja načela ravnopravnosti spolova te je ovlaštena upozoravati, predlagati i davati preporuke.

Najmanje jednom godišnje o svom radu izvješćuje Hrvatski sabor.⁴⁵

12.1. IZVJEŠTAJI PRAVOBRANITELJICE ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

U izvješću pravobraniteljice za ravnopravnost spolova iz 2018. godine⁴⁶, navodi se diskriminacija obiteljskog statusa.

Naime, majka je rodila treće dijete i pri preuzimanju jednokratne novčane naknade za novorođenče uskraćena im naknada jer je svekar odnosno djetetov djed dužan općini za grobno mjesto.

Iako je ovaj predmet naknadno pozitivno riješen, pravobraniteljica je razmotrila Odluku o visini naknada za novorođenčad te općine te uočila kako je jedan od uvjeta “dokaz o podmirenim obvezama po svim osnovama za sve članove obitelji“. Na ovaj se način dovodi djecu u nepovoljniji položaj. Iako je korisnik prava roditelj, novčane naknade se dodjeljuju roditelju kao korisniku upravo radi njege novorođenog djeteta zbog čega bi se naknade i prava trebali vezati uz status djeteta, a ne roditelja.

Pravobraniteljica u izvješću iz 2020. godine⁴⁷ spominje primjer diskriminacije na temelju nacionalnih manjina, konkretnije romske nacionalne manjine. Naime, načelnik općine je odbijao zahtjeva majki koje nemaju završenu osnovu školu. Općina kao uvjet za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete ima da roditelji imaju stalno mjesto prebivališta na području općine, da nisu kažnjavani i da se ne vodi kazneni postupak protiv njih te da oboje imaju završenu najmanje osnovu školu. Pravobraniteljica je uputila upozorenje i preporuke u cilju izmjene diskriminatornih odredbi koje su od strane općine prihvaćene i ukinute.

Diskriminaciju na temelju bračnog i obiteljskog statusa moguće je pronaći i u izvješću pravobraniteljice iz 2021. godine⁴⁸. Trudnica koja živi i radi u Zagrebu podnijela je pritužbu jer

---

⁴⁴ Službena internetska stranica Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, <https://www.prs.hr/cms/page/1> pristup: 17. srpanj 2023.

⁴⁵ *Ibid.*, <https://www.prs.hr/cms/page/9> pristup: 17. srpanj 2023.

⁴⁶ *Ibid.*, <https://www.prs.hr/cms/post/8> pristup: 17. srpanj 2023.

⁴⁷ Službena internetska stranica Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, <https://www.prs.hr/cms/post/392> pristup: 17. srpanj 2023.

⁴⁸ *Ibid.*, <https://www.prs.hr/cms/post/675> pristup: 17. srpanj 2023.

kao buduća samohrana majka nema pravo na novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta jer otac djeteta je stranac koji radi u inozemstvu te nije pravljn na području grada Zagreba i oni nisu u braku niti žive zajedno.

Pravobraniteljica je upozorila Grad Zagreb kako uvjetovanje novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta prebivalištem oba roditelja u Gradu Zagrebu je oblik diskriminacije na temelju bračnog i obiteljskog statusa. Grad Zagreb je izmijenio navedenu odredu Odluke.

Još jedan primjer diskriminacije povezan je s Gradom Split. Majka i suprug imaju prebivalište u Splitu kao i njihovo dvoje djece, no drugo dijete je rođeno u Zagrebu zbog traumatičnog iskustva poroda u Splitu. S obzirom da je dijete rođeno u Zagrebu, ne može ostvariti pravo na novčanu naknadu jer je uvjet da novorođeno dijete mora biti rođeno u Splitu. Na taj način njezino dijete ne može dobiti novčanu naknadu ni od Grada Splita gdje ima prebivalište niti od Grada Zagreba u kojem je rođeno jer ne ispunjava uvjete. Pravobraniteljica smatra kako navedeno predstavlja ograničenje u pravu trudnice/rodilje na zajamčeni standard zdravstvene zaštite te je ukazala i na pitanje potencijalne diskriminacije temeljem bračnog i obiteljskog statusa obzirom kako uvjetovanje mjesta rođenja djeteta svakako može dovesti djecu u nepovoljniji položaj.

Grad Split je dostavio Izvješće o provedenom javnom savjetovanju gdje je primjedba Pravobraniteljice u cijelosti prihvaćena.

U izvješću iz 2022. godine, pravobraniteljica se susrela s još jednim problemom kod isplate novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta. Majka troje djece je za treće dijete predala dokumentaciju potrebnu za ostvarivanje prava na novčanu pomoć Grada Zagreba no u postupku je razvoda braka i istjerana je od strane bivšeg supruga iz kuće gdje i ona i djeca imaju prebivalište. Gradski ured ju je obavijestio da neće dobiti naknadu za treće dijete ako djeca budu dodijeljena ocu na skrbništvo.

Pravobraniteljica je došla do zaključka da se treba preispitati činjenica zajedničkog prebivališta s djetetom kao nužnog uvjeta za ostvarivanje prava na novčanu pomoć te je uputila preporuku Gradu Zagrebu koju su uvažili i naveli kako će u budućnosti uzeti u obzir ovu preporuku.

13. ZAKLJUČAK

Odredbama Zakona o roditeljskim potporama propisano je i omogućava se da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave svojim općim aktima propišu način i uvjete za ostvarenje prava na jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete. S obzirom da na taj način jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju potpunu samostalnost u donošenju takvih odluka, nailazimo na velike različitosti u uvjetima za priznavanje ovog prava, ali i u visini naknade koja i ovisi o samim financijskim mogućnostima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Upravo zbog različitosti, u stvarnoj praksi, nailazimo na mnoge probleme zbog uvjeta za ostvarivanje prava koje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave propisuje, diskriminaciji po pitanju bračnog i obiteljskog statusa, diskriminaciji zbog mjesta rođenja, ali i nezakonitosti odluka.

Zbog manjka kontrole jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kod donošenja odluka, došlo je do ukidanja Odluke o ostvarivanju prava za novorođenu djecu u 2023. godini za Grad Karlovac od strane Visokog upravnog suda što je negativna posljedica za roditelje novorođenčadi. Odluka je ukinuta zbog nezakonitosti jer ju je donijela neovlaštena osoba odnosno za donošenje odluke nije mjerodavan gradonačelnik nego lokalno predstavničko tijelo – Gradsko vijeće Grada Karlovca. Samom analizom ostalih odluka, može se uočiti da postoji više takvih odluka koje su donesene od strane neovlaštene osobe odnosno te odluke su nezakonite.

Zahvaljujući radu Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i Pravobraniteljice za djecu, takvi problemi se umanjuju, no i dalje postoje. One ističu kako bi se pravo na jednokratnu novčanu naknadu za novorođeno dijete trebalo vezati uz status djeteta, a ne roditelja kako bi se spriječile situacije u kojima neki roditelji odnosno djeca, ne bi ostali bez novčane potpore.

Može se primijetiti da se još uvijek nije ništa promijenilo vezano uz status nositelja prava odnosno da se pravo na jednokratnu novčanu naknadu za novorođeno dijete još uvijek veže uz status roditelja, a ne djeteta. Isto tako, smatram da je Zakon o roditeljskim potporama dosta površno razradio pravo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o donošenju odluke o novčanoj pomoći za novorođeno dijete te da bi se većom razradom načina donošenja odluke te osnovnih uvjeta, a i kontrolom odluka, postiglo uspješnije i jasnije donošenje navedene odluke te ujedno i svojevrsnu jednakost.

14. LITERATURA

Mrežni izvori

1. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje, Leksikografski zavod Miroslav Krleža
<https://www.enciklopedija.hr/>
2. e-Bebe
<https://www.zagreb.hr/e-bebe/138662>
3. Karlovačka županija
<https://www.kazup.hr/index.php/zupanija/povijest>
4. Državni zavod za statistiku
<https://dzs.gov.hr/vijesti/objavljeni-konacni-rezultati-popisa-2021/1270>
5. Hrvatski zavod za javno zdravstvo
<https://www.hzjz.hr/periodicne-publikacije/izvjesce-prirodno-kretanje-u-hrvatskoj-u-2021-godini/>
6. Grad Slavonski Brod
<https://slavonski-brod.hr/vijesti/5306-zahtjev-za-jednokratnu-naknadu-za-novorodence-putem-e-maila>
7. Pravobranitelj za djecu
<https://dijete.hr/hr/>
8. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova
<https://www.prs.hr/cms/page/1>

Opći akti

1. Odluka o socijalnoj skrbi, Glasnik Grada Zadra broj: 15/17
<https://www.grad-zadar.hr/glasnik/glasnik-grada-zadra-br-1517-171.html>
2. Odluka o financiranju nužnih rashoda i izdataka za prvo tromjesečje 2023. godine, Glasnik Grada Zadra broj: 1/23
<https://www.grad-zadar.hr/glasnik/glasnik-grada-zadra-br-123-274.html>
3. Izvještaj Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Odjel za statističke i analitičke poslove
<https://www.zagreb.hr/userdocsimages/arhiva/statistika/2022/stanovni%C5%A1tvo%202021/Stanovni%C5%A1tvo%20GZ%202021.web.pdf>

4. Odluka o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta, Službeni glasnik Grada Zagreba 29/21
<https://www1.zagreb.hr/sluzbeni-glasnik/#/app/akt?id=c37ad18c-c09f-449e-9187-1eca5be97c95>
5. Odluka o pravima i pomoćima u sustavu socijalne skrbi Grada Osijeka, Službeni glasnik Grada Osijeka br. 12 od 22. studenoga 2016.
<https://www.osijek.hr/wp-content/uploads/pdf/880-odluka%20socijalna%20skrb.pdf>
6. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o pravima i pomoćima u sustavu socijalne skrbi Grada Osijeka, Službeni glasnik Grada Osijeka br. 18 od 21. rujna 2022.
<https://www.osijek.hr/wp-content/uploads/pdf/672-izmjena%20odluka%20o%20pravima%20u%20sustavu%20socijalne%20skrbi.pdf>
7. Odluka o ostvarivanju prava za novorođenu djecu u 2023. godini za grad Karlovac, Službeni Glasnik grada Karlovca 2/2023.
<https://www.karlovac.hr/gradsko-vijece-12/glasnik-179/glasnik-2023/glasnik-2-2023/23326>
8. Poslovnik o radu Gradonačelnika Grada Velike Gorice, Službeni glasnik Grada Velike Gorice br. 1/15. i 6/15
<http://www.gorica.hr/sluzbeni-glasnik-grad-velike-gorice/>
9. Odluka o jednokratnoj novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta, Službeni glasnik Grada Velike Gorice br. 1/18
<http://www.gorica.hr/dokumenti/sluzbeni-glasnik/SGGVG-2018-1.pdf>
10. Odluka o jednokratnoj novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta, Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 1/2019
<http://www.gorica.hr/dokumenti/sluzbeni-glasnik/SGGVG-2019-1.pdf>
11. Odluka o II. Izmjenama i dopunama Odluke o jednokratnoj novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta, Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 1/2022
<http://www.gorica.hr/dok2022/SGGVG-2022-1.pdf>
12. Odluka o proračunu Grada Slavanskog Broda za 2023. godinu i projekciji za 2024. i 2025 godinu, Službeni glasnik Grada Slavanskog Broda broj 19/2022
<https://www.slavonski-brod.hr/sluzbeni-glasnik/broj-19-prosinac-2022/viewdocument/122>
13. Odluka o socijalnoj skrbi Grada Slavanskoga Broda, Službeni glasnik Grada Slavanskoga Broda br. 5/14, 5/16, 1/18, 6/18, 7/22

<https://www.slavonski-brod.hr/sluzbeni-glasnik/broj-7-travanj-2022/viewdocument/106>

Temeljni opći akti

1. Statut Grada Zadra, Glasnik Grada Zadra broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15 – pročišćeni tekst, 3/18, 7/18 – pročišćeni tekst, 15/19, 2/20 i 3/21
<https://www.grad-zadar.hr/statut-grad-a-zadra-86/>
2. Statut Grada Zagreba, Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/21 i 11/21 – pročišćeni tekst
[https://skupstina.zagreb.hr/UserDocsImages/neslu%C5%BEbeni%20pro%C4%8Di%C5%A1%C4%87eni%20tekstovi%20akata/Statut%20Grada%20Zagreba%20\(interno%20pro%C4%8Di%C5%A1%C4%87eni%20tekst\).pdf](https://skupstina.zagreb.hr/UserDocsImages/neslu%C5%BEbeni%20pro%C4%8Di%C5%A1%C4%87eni%20tekstovi%20akata/Statut%20Grada%20Zagreba%20(interno%20pro%C4%8Di%C5%A1%C4%87eni%20tekst).pdf)
3. Statut Grada Osijeka, Službeni glasnik Grada Osijeka br. 6/01, 3/03, 1A/05, 8/05, 2/09, 9/09, 13/09, 9/13, 12/17, 2/18, 2/20, 3/20, 4/21 i 5/21-pročišćeni tekst
https://izbori.osijek.hr/izbori%202022/pdf/02_statut_grad_a_osijeka.pdf
4. Statut Grada Karlovca, Službeni Glasnik grada Karlovca 9/2021.,
<https://www.karlovac.hr/UserDocsImages//2016/Glasnik//gk9-2021.pdf>
5. Statut Grada Rijeke – pročišćeni tekst, Službene novine Grada Rijeke 2/20 i 3/21,
<https://www.rijeka.hr/wp-content/uploads/2018/10/Statut-Grada-Rijeke-pro%C4%8Di%C5%A1%C4%87eni-tekst-1.pdf>
6. Statut Velike Gorice, Službeni glasnik Grada Velike Gorice br. 1/21
<http://www.gorica.hr/dok2021/statut-gvg.pdf>

Pravni izvori Republike Hrvatske

1. Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama, Narodne novine 152/22
2. Zakon o socijalnoj skrbi, Narodne novine broj: 18/22,46/22 i 119/22

Odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske

1. Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Narodne novine 88/2023-1383, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_07_88_1383.html , Poslovni broj: Usoz-93/23-5 od 22. svibnja 2023.